

Škola pro všechny = knihovna pro všechny

Různorodost žáků = různorodost klientů knihoven

Platón řekl : „*Odvaha znamená vědět, čeho se nebát.*“

Respekt

Nepodléhejte lítosti, despektu a znechucení

Nenastavujte limity

Zahod'te prisma handicapu a nálepky diagnóz

Nepodléhejte mýtům

Respektujte věk klienta

**Připravte se na: závislost na doprovodu,
infantilitu, rigidní chování, úzkostnost a
nejistotu, poruchy komunikace, impulzivitu
a poruchu pozornosti a paměti**

Mentální postižení

- Nemusí umět číst v té formě, kterou bychom mohli považovat za „uvědomělé čtení“
- Umí se orientovat v jednoduchém textu
- Využívají knihy jako nástroje k rozvoji myšlení

Metody výuky čtení

- **Syntetické** (prvky s důrazem na paměť)
- **Analytické** (paměť a sluchová analýza)
- **Analyticko-syntetické**

Písmenková metoda

- **Učí se názvy písmen, která se spojují**
(zvuk neodpovídá písmu „em = m“)
nepoužívá se pro náročnost

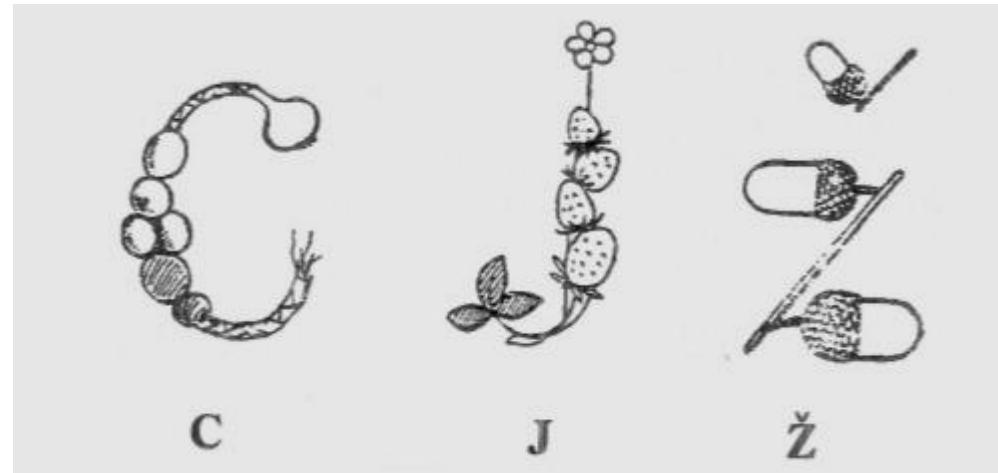
Hláskovací metoda

- **Písmeno se vyvozuje foneticky** (dále se spojuje slabika a slovo)

Skriptologická metoda

- **Analýza věty na slova, slov na slabiky, slabiky na hlásky a zpět** (velmi aktivní metoda využitelná v knihovnách)

Mnemotechnicko-skriptologická metoda

Metoda náslovných hlásek

- A – anděl
- U – ucho

Fonommická metoda

- **Pracuje se zvuky** (husa syčí – ssssss, slepice dělá – koko)
nepoužívá se

Metoda normálních slabik

- **Jediná původní česká metoda čtení**
- **Obrázek motýla – MO - jako motýl**
(využívá se v kombinaci s jinými metodami)

Genetická metoda

- **Založena na symbolech**
pracuje s velkou tiskací abecedou

Praxe

- **Abyste mohli dobře vykonávat svou práci, nemusíte znát diagnózu.**

Komunikace s klienty s pohybovým postižením

- Komunikujeme zásadně s klientem nikoliv s doprovodem
- Pokud s klientem manipulujeme, vysvětlíme mu, co potřebujeme a necháme si poradit, jak postupovat
- Dbáme, aby klient byl usazen tak, aby měl nezbytné věci po ruce

Komunikace s klienty se zrakovým postižením

- **Nespoléháme na jiný rozvinutý způsob vnímání**
- **Zásadně komunikujeme s klientem, nikoliv s průvodcem**
- **Jednáme- li s nevidomým, zdravíme jako první, oslovíme ho jménem a představíme se**
- **Nepodáváme nevidomému ruku, popřípadě mu oznámíme „podávám Vám ruku“**
- **Popisujeme vše,co děláme**
- **Pokud má klient psa, nereagujeme na něj**
- **Pokud možno, objednáme klienta na určitý čas**

Komunikace s klienty se sluchovým postižením

- Komunikace „ přes papír“ je neúčinná
- Mluvíme přirozeně, pomalu, čelem
- Nemáme nic v ústech
- Používáme neverbální gesta
- Pokud klientovi nerozumíme, požádáme neslyšícího, aby zpomalil nebo opakoval
- Při konverzaci ve skupině oznámíme neslyšícímu téma
- Konverzujeme z očí do očí
- Vypneme všechny rušivé zvuky
- Kontrolujeme, zda rozuměl otázkou „ co jste mi rozuměl?“

Děkuji za pozornost.

Mgr. Bc. Martina Brhelová
ředitelka Speciální základní školy
vedoucí pracovník SPC
externí spolupracovník UJEP
v oblasti speciální pedagogiky

